

Előterjesztés
Nyergesújfalu Város Önkormányzati Képviselő-testületének
2008. február 28-i ülésére

Tárgy: Beszámoló Nyergesújfalu környezetvédelmi helyzetéről

1. Bevezetés

Jelen beszámoló célja, hogy tájékoztatást adjon a települési környezet védelme érdekében tett általános és speciális intézkedésekről, a környezet védelmét szolgáló tevékenységekről, jogszabály által előírt és teljesített kötelezettségekről, valamint a 2008. évben elvégzendő aktuális feladatokról.

2. Helyi környezetvédelemmel kapcsolatos általános feladatok

A települési környezet védelme érdekében végzett illetve végzendő helyi feladatok az alábbiak szerint csoportosíthatók:

- a.) környezet védelmét szolgáló jogszabályok végrehajtása és a hatáskörbe tartozó hatósági feladatok ellátása
- b.) Települési Környezetvédelmi Program kidolgozása, a településrendezési tervvel összhangban
- c.) Önkormányzati rendeletek kibocsátása a környezetvédelmi feladatok megoldása érdekében
- d.) Együttműködés a környezetvédelmi feladatokat ellátó egyéb hatóságokkal, szomszédos önkormányzatokkal, társadalmi szervezetekkel
- e.) Környezeti állapot évenkénti elemzése

a.)

A környezetvédelemmel kapcsolatos szabályozást alapvetően három törvény, a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény, a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény és ezeknek végrehajtási rendeletei teremtik meg. E jogszabályokból eredő feladatokat részletesen az önkormányzati hatásköri jegyzék tartalmazza, amely terjedelme túlmutat e beszámoló keretein.

A jogszabályokból eredő kötelezettségeink alapján még a 2005. évben a képviselő-testület elfogadta Nyergesújfalu Hulladékgazdálkodási Tervét, amely mint a jelenlegi legfontosabb helyi környezetvédelmi jogszabály részletesen tartalmazza a hulladékgazdálkodással kapcsolatos önkormányzati feladatokat, a tervezett intézkedések végrehajtásának sorrendjét és határidejét a 2005-2008 közötti időszakra vonatkozólag. A tervet hamarosan felül kell vizsgálni, a benne foglaltak megvalósulása tekintetében, valamint további célok megvalósítása érdekében.

b.)

A Települési Környezetvédelmi Program megalkotása nagyon aktuálissá vált, mivel a kezd formát önteni a Rendezési terv, túl vagyunk néhány módosításon, bővítésen hamarosan elkészül az új lakóterületekre vonatkozó szabályozás is. Ezt követően a már egységesnek tekinthető Helyi Építési Szabályzatra építve, alaposan, hosszabb távra dolgozható ki a Környezetvédelmi Program. A Program a hulladékgazdálkodási terven túlmutatva olyan fejezeteket kell tartalmazzon, mint a csapadékvíz elvezetés, lakossági és közszolgáltatási eredetű zaj, rezgés és légszennyezés elleni védelem, helyi közlekedésszervezés, ivóvízellátás, energiagazdálkodás, zöldterület-gazdálkodás, belterületi állattartás szabályai. Ezzel egy időben indokolt lehet a környezet terhelhetősége és a településrészek rendeltetése alapján a rendezési terv felülvizsgálata és övezetek megállapítása. A Környezetvédelmi Program kidolgozása során is lehetőség van arra, hogy együttműködés keretében a települési önkormányzatok közös programot dolgoznak ki. A szinte ugyanazon problémákkal küszködő szomszédos Duna-menti települések esetében ez mindenképpen megfontolandó.

c.)

A környezetvédelemmel kapcsolatos helyi szabályozás az alábbi helyi rendeletekre támaszkodik:

- hulladékkezelési közszolgáltatásról szóló rendelet (minden évben a hulladék-szállítási díjtételek felülvizsgálatával és módosításával)
- az állattartás helyi szabályairól szóló rendelet
- rendelet a háztartási tevékenységgel okozott légszennyezésre vonatkozó szabályokról
- a környezetvédelmi alapról szóló rendelet
- a megengedett helyi zajszintről szóló rendelet
- helyi természeti értékek védelméről szóló rendelet
- Helyi Hulladékgazdálkodási Terv
- rendelet a talajterhelési díjjal kapcsolatos adatszolgáltatási és eljárási szabályokról

Jelen rendeletek, kiegészülve majd a Környezetvédelmi Programmal biztosítják a települési környezet védelmének alapjait, de a 2008. év során mindenképpen szükséges ezen rendeletek felülvizsgálata aktualitás és praktikusság szempontjából, továbbá kibővítés céljából (pl. helyi természeti értékek védelme).

d.)

A környezetvédelmi feladatokat ellátó hatóságok közül legszorosabb a kapcsolat az Észak-Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőséggel, amelynek során a környezetvédelmi engedélyezési eljárások előzetes tanulmányait, hirdetésményeinek hozzáférését és közhírré tételét és a kölcsönös tájékoztatást végezzük, egyes engedélyezési eljárásokban szakhatóságként közreműködünk, továbbá a hulladékokkal kapcsolatos adatszolgáltatásokat teljesítjük.

Folyamatos és jó a kapcsolatunk az Észak-dunántúli Környezetvédelmi, és Vízügyi Igazgatósággal, amely hatósági feladatokat már nem, de igazgatási feladatokat továbbra is ellát a területünkön. A nyergesújfalui Duna-part rendbetétele során évről évre szakmai, kisebb anyagi segítséget nyújtanak városunknak. Legutóbb az eterniti szennyvíztisztító kiváltásával, megszüntetésével és az elavult szennyvízhálózat rekonstrukciójával kapcsolatos pályázat előkészítése során kaptunk hasznos szakmai segítséget az Igazgatóság szakemberétől.

A szomszédos önkormányzatokkal való együttműködés továbbra is a hulladékkezelési feladatokra korlátozódik, ezen belül is a helyi hulladéklerakó közös használatára. A helyi hulladéklerakó működése jelenlegi állapotában 2008. december 31-ig lehetséges, de a 6 tulajdonos önkormányzat 2007. novemberében hozott egy döntést a lerakó 90%-nak bezárásról, amelyre a rekultivációs pályázat sikerének érdekében volt szükség.

Nyergesújfalu illetékességi területén egy olyan bejegyzett civil szervezet – a Villa Nova Kulturális, Környezetvédelmi, Szabadidő és Sport Egyesület – működik, amely többek között a környezet védelme, a környezetvédelmi érdekek érvényesítés céljából jött létre. A településünk és a szomszédos települések sajátos elhelyezkedése indokoltá tehetné egy több település civiljeit megmozgató, magába foglaló közös szervezet létrehozásának kezdeményezését.

Még 2006-ban alakult meg a Holcim Lakossági Ellenőrző Csoport, amely céljai közé tűzte ki, hogy már a nagyberuházás előkészítése során is fokozott figyelmet fordít a környezetvédelmi, természetvédelmi szempontok minél nagyobb mértékű megvalósítására. Tevékenységük során több, a tervezett nyergesújfalui cementgyárhoz hasonló komplexumot tekintettek meg. Tevékenységéről a Hírmondó hasábjain számol be időszakonként a csoport.

e.)

A környezeti állapot évenkénti elemzéséhez településünkön szervesen hozzátartozik a ZOLTEK Zrt. éves környezetvédelmi beszámolója. A Nyergesújfalun működő Zoltek Rt. az ún. felső küszöbértékű veszélyes üzemek közé tartozik, amely jogszabályi kötelezettségből kifolyólag az üzem ún. Biztonsági elemzését és Belső védelmi tervét is elkészítette és környezetvédelmi helyzete megfelelő.

Az utóbbi évek nagyarányú fejlesztéseit tapasztalva és a jól működő Holcim Lakossági Ellenőrző Csoport tevékenységén felbuzdulva 2007-ben megalakult a Zoltek Lakossági Ellenőrző Csoport is. A kezdeti időszaktól eltekintve tevékenységéről sajnos keveset hallani, annak ellenére, hogy a csoport léte sokkal indokoltabb a másikénál, hiszen egy létező termelő komplexum folyamataiba tekinthetne bele és adhatna tájékoztatást a lakosságnak.

A 2008. évi Környezetvédelmi Bizottsági munkaterv összeállításánál javaslom egy komplex települési környezetállapot felmérésének elvégzését, az eredmények ismeretében és lakossági vélemények és javaslatok beépítésével, figyelembe vételével egy környezetvédelmi cselekvési program megalkotását, akár a településfejlesztési koncepcióval közösen.

3. Hulladékkezelés Nyergesújfalun 2008-ban

Az Észak-dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség határozata szerint a nyergesújfalui kommunális hulladéklerakó 2008. december 31-ig működhet. A bezárást követően a város kommunális hulladékát minden bizonnyal Tatabányára fogja szállítani a közszolgáltató, mivel az a legközelebbi engedéllyel rendelkező lerakó. Ez jelentős mértékben meg fogja emelni a hulladékkezelési díjakat, amelyről a 6 tulajdonos önkormányzat képviselői a 2007. novemberi, hulladékdíj kalkulációs egyeztető

tárgyaláson már egyeztettek. Általános vélemény volt, hogy folyamatos kommunikációval fel kell készíteni az állampolgárokat a jelentős közszolgáltatói díjváltozásokra és a „hulladék-termelői magatartás” átformálására. Egyelőre nincs információ arról, hogy hová kerül az építési törmelék és egyéb ipari hulladék, de a drasztikus áremelés ezen a területen is valószínűsíthető. A lerakó bezárását követően minden bizonnyal szigorítani kell a közterület felügyeletet, a külterületek fokozott ellenőrzését, mert várható, hogy fokozódni fog az illegális hulladék-elhelyezés. Nagyon fontos lenne, hogy a még csak formálódó Duna-Vértes Köze Hulladékgazdálkodási Rendszer minél hamarabb a megvalósulás útjára lépjen, hiszen a rendszer keretében több olyan beruházás és fejlesztés fog megvalósulni (átrakó állomás, hulladékudvarok, szelektív gyűjtőhálózat fejlesztése) amely a hulladékkezelési díjak csökkenését fogja majd okozni és megoldást biztosít az egyéb, speciális hulladékfajták korszerű, környezetkímélő kezelésére (pl. komposztáló).

A város közterületein és a lakóingatlanokon évről évre növekvő mennyiségű zöldhulladék keletkezik, amelynek nagy része fűkaszálék, valamint nyesedék. A házi komposztálás még nagyon kevés helyen működik, ezért az ilyen hulladékok is a hulladéklerakóra kerülnek. A jelenlegi lerakón kialakítható, városi szinten, gazdaságosan működtethető komposztálótelep létesítése megoldást jelenthetne a zöldhulladék kezelésére a bezárást követően. Erre jelenleg pályázati források is rendelkezésre állnak. Mindenekelőtt érdemes megvizsgálni, hogy gazdaságilag indokolt-e saját komposztálótelep létesítése, hiszen a formálódó hulladékgazdálkodási rendszer részeként Lábatlanon is létesülne egy ilyen telep.

A Duna-Vértes Köze Hulladékgazdálkodási Rendszerről a legfrissebb információ az, hogy a koordináló szervezet 2008. májusában kívánja beadni a megvalósításra vonatkozó pályázatot.

4. 2007. évben végrehajtott környezetvédelmi feladatok

- a.) 2007. végén beadásra került a kommunális hulladéklerakó rekultivációjára vonatkozó pályázat (KEOP-2007-2.3.0.). A pályázatot a hulladékkezelési közszolgáltató és a Duna-Vértes Köze Hulladékgazdálkodási Rendszert gazdasági ügyeit intéző Gazdaságfejlesztő Szervezet Kht. koordinálja. A rekultiváció alapját képező rekultivációs tervet még 2006-ban készítettük, elnyert pályázati forrásból.
- b.) Statisztikai adatszolgáltatás területén teljesítettük a 164/2003.(X.18.) Kormányrendelet által előírt 2007. évi hulladékokkal kapcsolatos adatszolgáltatást, a települési hulladékgazdálkodási politikával kapcsolatos adatszolgáltatást.
- c.) A települési hulladékkezelési közszolgáltatást végző AVE Tatabánya ZRt.-vel kölcsönösen teljesítettük egymás felé a kért igazolásokat és adatszolgáltatásokat.
- d.) Gondoskodtunk a használt elemek, telepek szervezett szelektív gyűjtéséről és díjmentes ártalmatlanításáról.
- e.) Segítséget nyújtottunk a települési lomtalanítási feladatok problémamentes lebonyolításában.
- f.) Várostartarítási és köztisztasági napot rendeztünk, amelynek során a Duna-part Viscosa lakótelep menti részét tisztítottuk meg a hulladéktól

g.) Lábatlan várossal közösen, az Észak-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatósággal egyeztetve, a Hétforrás Kft. koordinálásával előkészítést végeztünk az eterniti korszerűtlen szennyvíztisztító kiváltásával kapcsolatban. A pályázat 2008. nyár elején beadásra kerülhet.

5. 2008. évben végzendő feladatok

A 2008. évi feladatok részben az előző évek feladatainak folytatásából, valamint a minden évben ismétlődő és kötelező továbbá az új feladatokból tevődik össze.

1. Hulladéklerakó bezárására való felkészülés, a lakosság felkészítése a hulladékdíjak drasztikus emelkedésére.
2. Önkormányzati rendeletek aktualizálása, felülvizsgálata.
3. Pályázati lehetőségek kihasználása, különös tekintettel az eterniti szennyvíztisztító kiváltására illetve felújítására, a városi zöldhulladék kezelés technikai feltételeinek megteremtésére, továbbá az oktatási intézmények környezetvédelmi témájú programjainak támogatására.
4. A lakosságnál felgyülemelő veszélyes hulladékok ártalmatlanítására (pl. használt festékes dobozok, használt akkumulátorok stb.) jelenleg még nincs megoldás, ezért a helyi hulladékkezelési közszolgáltatóval együttműködve a tavaszi lomtalanítással párhuzamosan és alkalomszerűen a veszélyes hulladékok gyűjtését is meg kell szervezni. Hasonló módon szervezhető a használt elektronikai eszközök összegyűjtése is.
5. A használt sütőolajok díjmentes visszagyűjtésének megszervezése egy központi gyűjtőponttal. (2008. február 18-tól már működik, a Polgármesteri Hivatal hátsó udvarában van elhelyezve a gyűjtőedény.)
6. Az önkormányzati tulajdonú termőföldek hasznosítása továbbra is megoldatlan. A belterületi ingatlanok parlagfű fertőzöttségének csökkentése érdekében a hivatali ellenőrzést szigorítani szükséges. Kényszerkaszálás alkalmazása, növényvédelmi bírság kivetése.
7. Környezetvédelmi témájú pályázati lehetőségek kihasználása (szennyvízhálózat korszerűsítés, rekultiváció, zöldhulladék kezelés stb.)

6. Várható környezetvédelmi pályázatok

A Környezet és Energia Operatív Program (KEOP) keretében több olyan pályázat is megjelenik/megjelent, amelyen sikerrel vehetünk részt. A hulladéklerakó rekultivációját megcélzó pályázatot a Duna-Vértes Köze Hulladékgazdálkodási Társulás adta be még 2007. novemberében. A pályázatot az információink szerint hiánypótlásokat követően befogadták és jelenleg folyik a szakmai bírálata.

Az eterniti korszerűtlen szennyvíztisztító kiváltásával kapcsolatosan már 2004-ben is volt próbálkozás az akkor még Környezet és Infrastruktúra Operatív Program keretében, de akkor a pályázat nem járt sikerrel. Viszont a szakmai előkészítettsége már olyan fokú, hogy a KEOP keretében előre láthatólag az idei év nyár elején Lábatlannal közösen beadandó pályázatunk reális eséllyel indul a 85 %-os pályázati támogatásért. A projekt tartalmazza a korszerűtlen tisztító megszüntetését, részben új hálózat kiépítését, részben hálózatrekonstrukciót. A szennyvíz befogadója a Lábatlani OMS szennyvíztelep lesz.

A már korábban említett nagy mennyiségű zöldhulladékok kezelését oldhatja meg komposztáló telepek kialakítására kiírt pályázat. A bezárandó hulladéklerakó telep adott esetben megfelelő helyszínt biztosíthatna a komposztáló telepnek. A korábban említett gazdaságossági és jövőbeni üzemeltetéssel kapcsolatos kérdések megválaszolását követően kerülhet sor a konkrét pályázati előkészítésre.

Fekete Márton
településfejlesztési osztályvezető

Határozati javaslat

Nyergesújfalu Város Önkormányzati Képviselő-testülete

1. fogadja el Nyergesújfalu környezetvédelmi helyzetéről szóló beszámolót
2. utasítsa a jegyzőt, hogy készítsen ütemtervet a 2008-ban elvégzendő környezetvédelmi feladatokról.

Felelős: Adolf Józsefné, jegyző

Határidő: értelemszerűen